

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇВ, ЄДНАЙТЕ СЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS
WYNIPEG, MANITOBA, CANADA
Лиходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

PIK III. Ч. 94. СЕРЕДА, 23. ЛИСТОПАДА 1921. WINNIPEG, MAN. WEDNESDAY, NOVEMBER 23rd, 1921. No. 94. VOL. III.

Новинки.

ПОКЛИК ІНТЕРНАЦІОНАЛУ ЧЕРВОНИХ ПРОФСОЮЗІВ ДО РОБІТНИКІВ АМЕРИКИ.

(В. Н. Евер, кореспондент "Федератива Прес")
ЛОНДОН, 15. листопада. — Інтернаціонал Червоних Профсоюзів видав під датою 5. листопада поклик до американських робітників з нагоди Вашингтонської конференції для обмеження зброї.
Поклик Інтернаціоналу Червоних Профсоюзів звучить:
"Конференція у Вашингтоні під кришкою обмеження зброї є скликана за ініціативою тих самих людей, що не ревнопили Америку у зброю, і вислали примусово рекрутованих робітників на територію війни в Європі. Американські капіталісти склали тепер своїх торговельних ривалів зі всіх сторін світа на конференції. Рішкі капіталістичні групи будуть на ній маневрувати, кожда з них старанням за певности собі природні богиства слабших держав і найлучші заграничні ринки, на яких могли би продавати продукти, крадені з праці робітників. Та з капіталістичних груп, котра програє в тім маневрованні, розпочне боротьбу або радше приревольє робітників за себе бороти ся. Якби не скінчилась Вашингтонська конференція, її остаточним вислідом буде нова війна. Коли ж приїде на ній вагага до якогось обмеження зброї, то воно буде мати на меті лише зроби ти війну дешевішою."
Робітники Америки! Ті люди не можуть завести миру. Навіть тоді, коли вони збираються на конференцію під кришкою зведення миру, вони видають сотки мільонів на війну. Се люди, що живуть при помочі багатств дома і за границю. Се ті самі люди, що керували мордованем юнїних робітників у Вест Вїрджїні. Се ті самі люди, які стараються знищити юні і звертають платно до степеня голодова ннн.
Яка є роля Самуїла Гомперса на такій конференції? Його присутність на нїй не має иншої цїли, як ошукати тих робітників, що ще й досї його поважають. Юніїні урядники не можуть нічого доброго осягнути для робітників від сього збору капіталїстїв. Сї капіталїсти, які супроводжали делегатів на Вашингтонську конференцію з ріжних країв, потребують зброї, щоб мати спромугу дальше продовжати свій виизск праці і вести крїваві війни в цїли здобути заграничнїх ринків. Коли юніїні провідники не можуть осягнути того, щоб американські капіталїсти розоружили крїпости Балдвіна-Фелтса у Вест Вїрджїні, то як вони можуть осягнути при їх помочі розоружене світа?
Американська Федерация Праці визнає вас демонструвати в користь мира. Добре є демонструвати проти війни і ми надїємо ся, що ви се зробите сейчас на початку найблизшої війни, колиб ваше капіталїстичне правительство старало ся взяти в нїй участь. Цїлею жадана вашнх юніїних урядників було лише, щоб ви удали демонстрацію для висказання сїмпатїй з капіталїстичною конференцією у Вашингтоні,

якої програмою є пацифістично-реформїстичні ілюзїї для робітників а уружені банди для працюдовцїв?

Робітники повинні демонструвати за миром при кожній нагодї. Але коли ви поважно бажаєте мира, мусите зачина ти бути тепер зголошенї і згармонїзованї з прїнципами, уложеними конференцією.
6. Існуючі обмеження щодо китайської політичної юрисдикції і админістративної свободи мають бути скасованї.
7. При вииснованнї спеціальних привїлеїв належить поступати так, щоб се виходило в користь уділяючого привїлея.
8. На случай війни держави є обовязанї берегти права Китаю до неврлатности.
9. Міжнародні спори відносно Далекого Сходу мають бути поладовжуванї в мирний спосіб.
10. Від часу до часу має відбувати ся конференція для дискуссї над спільними інтересами на Далекім Сходї.

2. Китай не може відступати анї винаймати жадної частини своєї території другій державї. 3. Китай має прїдержувати ся політиці "отворених дверей" і позволити всім державам стояти з Китаєм в торговельних зносинах. 4. Держави мають згодити ся не закладати між собою жадної угоди відносно Китаю без його вїдома. 5. Всякі спеціальні права ріжних держав до Китаю мають бути тепер зголошенї і згармонїзованї з прїнципами, уложеними конференцією.

КРОВАВІ ЗАВОРУШЕННЯ В ІНДІЇ. В Бомбаю убито 4 поліціантів а 30 тїжко ранено.

ЛОНДОН, 18. листопада. — Виданий нинї індїйським офісом урядовим комуїкат каже, що у вчєрашнім заворушеннї в Бомбаю убито чотирох поліціантів і 30 тїжко ранено. Комуїкат додає, що нинї рано ситуація була оплонована, помиїмі і цївнїчї части міста відбували ся безпорядки. Хоч нема детайлїв, то панує увїрене, що жертви серед ворохобників є такі великі, як і серед поліції. Комуїкат каже, що ворохобники були переважно Магомедаїні.
Переважаюча часть фабрик в Бомбаю нинї дармували, а великі товни народа ходили по містї, однак їх заховуване ся було менше ворожим.
Військо розбило протибритїйську демонстрацію.
БОМБАЙ, Індїя, 18. листопада. — Після того як до Індїї прїбув князь Валїї і був урядом прїнятий, відбули ся тут поважні заворушеня і протибритїйські демонстрації. Було викликає військо і воно заложило розрухи. Звіти доносять, що кількох Індусів зїстало забитих а багато ранених. Трамваєва уступка зїстала цїлковито перервана.
Прикладники незалежного руху в Калькутї устроїли велику демонстрацію проти прїлебута князя Валїї до Індїї. Демонстранти йшли з прапорами і написями. Демонстрацією провідив магатам Гандї. Торговля в обох містях обмежена. Вїйськові автомобїлі патрулюють улиці Бомбаю і Калькутї.

НОТА РОСІЙСЬКОГО І УКРАЇНСЬКОГО ПРАВИТЕЛЬСТВ ДО РУМУНІЇ. Друге домагане видачі Махна. Нечуванї жорстокости румунських властей в Бєсарабїї.

МОСКВА, 26. жовтня. — За підписом народних комісарів заграничних справ Р.С.Ф.С.Р. і У.С.Р.Р. Чєрїна і Раковського, до румунського правительства вислано ноту, в котрій вказуєть ся на неяснї і умильчиву відповідь румунського правительства на домагане видачі Махна і на нечуванї жорстокости румунських властей в Бєсарабїї.
Румунське правительство говорить ся в нотї — надармо ховаєть ся під маскою законности, ухиляючись від видачі Махна. Єсли б воно дійсно так дбало про заховуване законности, то воно повинно б перш всего додержувати заключенїх договорів. Згїдно з договором з дня 19. марта 1918 р., підписаного генералом А.вареску, Румунія зобовязалась оїстити Бєсарабїю протягом двох місяцїв. Між тим, 27. листопада 1918 р. після прїбутия генерала Вайтовну до Кишинєва була навіть проголошена анексія Бєсарабїї.
Дальше нота заперечеє наяву, яка містить ся в румунських відповїдях, будьто би в Румунїї нема смертних кар і наводить ся ряд фактів про масовї розстріли, які прїбравали страшенї розмїри в Кишинєві. 17. жовтїря молдованського полка, котрї відмовились зложити присягу на вїрнїсть румунському королеві, були розстріляні публично. Незначене число горожан Бєсарабїї утлопенї в Дїстрі з найменше підозрінє. Підчас здавлюваня повстаня в 1919 р. в районї Хотїна в лїсі коло Шєрута, румунські влади підпалили дїм, в котрім було зібраних около 16. жєвїн, прїчїм всі вони погнїбли. В самїм містї Хотїні прї читано прїказу команданта перед скликаним для той цїлі міським населєнем, вїйська окружили товпу і розпочали на неї стрїляннї зі скорострїльїв. Підчас сїх стрїляннї погнїбло около 500 людеї.
Дальше в нотї наводять ся всі всіма подробицями факти про убитїю Рощала, прїсїдателя Совету в Бєсарабїї Рудана, сєїїалїста Грїнфельда і про цїлий ряд розстрілів мнотих комуїністів будьто би прїспрїбі утікати.
На закінченє висловлюєть ся надїю, що румунське правительство видасть Махна, виновного за безчисленні бандітські напади.

Комуїністичнї Партії в Європі мають поверх 2,800,000 членїв.

РИГА, 14. листопада. — В одержанїм тут прїмїрнїку московської "Правди" сказано, що в "Європі є 51 комуїністичнїх партїї із загальним числом членїв 2,800,000 душ.
Найбїльшою є російська комуїністична партія, що має 500,000 членїв; дальше слїдують комуїністичнї партїї Нїмеччини і Чєхословаччини, які мають по 350,000 членїв. Французська комуїністична партія має 130,000 членїв, норвежська 97,000, італїйська 70,000.
Інтернаціонал Комуїністичної Молодїжї числїть 800,000 членїв.
Комуїністичнї Інтернаціонал піддержуєть ся 351 періодичнїми видавництвами — часописями і журналами.

Відповїдь Чєрїна Англії а справї довгів. МОСКВА, 17. листопада. — Народнїй комісар заграничнїх справ Чєрїн прїслав відповїдь на останнї ноту англїйського секретара загр. справ лорда Корсона, який домагав ся ближшїх пояснєнь відносно намірїв російського советського правительства платити царські довги. Чєрїн відповїв, що всіякі ближші подоробїї можуть бути дискутованї лише на міжнародній конференції.

Арештували Центр. Комітет Кому. Партії Польщї.
БЕРЛІН, 17. листопада. — "Роте Фане" доносить, що у Варшавї поліція арештувала підчас зібраня Центральной Комітет Комуїністичної Робїтничої Партії Польщї.
Анатоль Франс віддав нагороду Нобля для голодуючих в Росїї.
ПАРИЖ, 15. листопада. — З комуїністичних кругів доносять, що Анатоль Франс, якому шведська академія прїзначила за літературну працю нагороду Нобля в сумї \$40,000, подарував цїлу суму на фонд допомоги голодуючим в Советській Росїї.
Ветерани домагають ся освободженя Дебса.
ВАШІНГТОН, 14. листопада. — Американські герої, відзначенї конгресональним почетним медалем, прїсїли сьогодня прїзидента, щоб прїзичне Юджїна Дебса з тїрмію. Жовїрї прїдложили петицію, в якї заховують свое становище. Прїзидент прїймає їх дуже ввічливо і прїрїкє взяти петицію під розвагу.
Чотирох відзначених конгресональним медалем жовїрїв є членами організації Вєтеранів Світової Вїйни. У прїдложеної ними петиції вони прїняють, "чому Америка" прї всіх своїх демократичних іде-

Франція проти зменшеня сухопутної армії.

ВАШІНГТОН, 17. листопада. — Головна дебата над справою зменшеня сухопутних армій розпочнєть ся на слїдуючїй публичнїй сєсії конференції. Французский прїемїєр Брїан заявив в розмовї в кореспондентами, що французське правительство є проти зменшуваня своєї армії з огляду на конечність самооборони. Французська армія, яка числїть під теперїшнїм пору поверх 800,000 жовїрїв і є найсильнішою сталою армією в Європі, є конечно з огляду на лїхе стратегїчне положєне Франції. Армії ворожих країв становлять дїйсну небезпєку, перед якою Франція мусить забезпечити ся. Проти неї стоїть Нїмеччина, яка є в силї протягом короткого часу поставити величєзну армію. Проти неї є Росія, яка може мїліонами жовїрїв скрїпити армію нїмєцьку.
Франція, заявив дальше Брїан, може лише тоді приступити до зредукованя своєї армії, коли перше зроблять се инші краї Європи і коли алїянті дадут їй повну гарантію, що будуть її боронити на случай нападї ворогів.
Шо Брїан не прїписує великої ваги до дальших нарад конференції свїдчить се, що він вже дня 22. листопада покидає Вашингтон, а дня 25. листопада відїде з Нью Йорку до Франції.

Наради будуть відбувати ся за зачиненими дверима.

ВАШІНГТОН, 16. листопада. — Тайна дипломатїї на конференції у Вашингтонї побїдає. Конференція прїз. Гардїнга в справї обмеженя зброї жєнє прїмїнула ся на засїданє екзекутивнї, зовсім подобно, як се діяло ся на мировий конференції у Вєрсалї. Наради будуть відбувати ся за зачиненими дверма і тайно, хїба що від часу до часу буде улаженє "представленє", коли котрїсь з головних делегатів скоже виголосити промову в цїли пропаганди.

Англія і Японія прїймають пропозицію Америки.

ВАШІНГТОН, 15. листопада. — Велика Британія і Японія прїняли сегодня "в прїнципї" плян Америки в справї розоруженя на водї.
Говорячи урядово в імени своїх правительств, Артур Балфур і адмірал барон Като сказали, що майже всі основні точки американської програми є можливі до прїнятя.
Балфур сказав, що по думцї британських знатоків належає до-б заборонити будову великих підводних кружляків, прїзначених виключно для офєнзивних цїлей.

Безробітні в Берліні нападають на склепи з поживою.

БЕРЛІН, 18. листопада. — В середу і четвєр відбули ся в мнотих частях Берліна і на його передмістїях великі заворушеня безробітних, які великими гурмами напали на склепи з поживою і забірали поживу.
В парламентї правительство стрїнуло ся з великою критикою з мнотих сторін за те, що воно не здушило паскарів, які довели до високого кошту житя.

Комуїністї побїдали в виборах до Палати Праці в Трієстї.

ТРІЄСТ, 18. листопада. — В виборах до Палати Праці, які тут відбули ся, комуїністи віднесли світаду побїду. Комуїністичні кандидати одержали 7,818 голосів, а соціалїстичні лише 2,619 голосів.

Страйк кравцїв в Нью Йорку.

НЬЮ ЙОРК, 15. листопада. — Першїй день загального страйку кравцїв жїночої одїжї прїерїшов спокійно. Всї членї юнії, около 60,000, виконали вповнї прїказ юнії і около 2,800 шап стоїть нинї безчинно.

Коди капіталїсти в Моравї Остравській задумали замкнути фабрику і покарати неслухняних робітників, які хотїли бїльшї платнї.

Коди капіталїсти в Моравї Остравській задумали замкнути фабрику і покарати неслухняних робітників, які хотїли бїльшї платнї. Робітники зайняли фабрику і почали працювати на своєю власнї руку.

Основнї домаганя китайської делегації.

ВАШІНГТОН, 17. листопада. На вчєрашнім засїданнї конференції китайські делегати прїдложили програму китайського правительства відносно поладовженя питань Далекого Сходу і Тїшого океану. Програма китайського правительства обїймає слїдуючі домаганя:
1. Держави є обовязанї шанувати і берегти територїальну і админістративну незалежність китайської республіки.

ШТОКГОЛЬМ, 14. листопада.

— Максим Лїтвінов, голова російських посольств за границю, заявив тут сегодня, що було-б добре, як-би Злученї Держави стали рудителем всіх російських рудїв перед иншїми державами, та щоб сїй плян обговорєно на Вашингтонській конференції, прїзвизаючи до участї в нїї і советське правительство. Він сказав:
"Як би прїдставники Советів були на Вашингтонській конференції, то Америка швидко переконала-б ся, що Росія є далеко бїльше заїнтерєсована в справях Далекого Сходу і Тїшого океану, чим Бельгїя або Італїя."
"Я радив ще в 1919 р., щоб Америка взяла на себе поруку російського заграничного довгу. В сїй спосіб можна-б поладнати деякі з найважїїших

Майже докази, що Польша помагає Петлюрї в нападі на Україну.

ЛОНДОН, 15. листопада. — Робітнича газета "Дейли Гералд" подає телеграму в Москві, в котрій говорить ся, що червонї вїйська окружили петлюрївські банди і відтали їм цїлковито відворот. Телеграма дальше доносить, що банди Петлюрї зїстали зовсім знищенї.
"Дейли Гералд" подає також вістку, що в руках советського правительства находится ся докази, що Польша давала поміч Петлюрї в його нападі на Радянську Україну. Польки перевозили петлюрївські банди польськими вагонами через Галичину. Також покази до мобїлізації петлюрївських банд був виданий в Тарновї, в західній Галичинї.

Питання про передачу Галичини Польщї.

Питання про передачу Галичини Польщї є предметом дискуссії на міжнародній конференції. Згідно з угодою в Версалї, Галичина була передана Польщї. Однак, деякі краї вимагають повернення її Україні. Конференція має вирішити це питання.

МІТІНГІ, КОНЦЕРТИ І ПРЕДСТАВЛЕНЯ

НЕВМИРУЧА ДРАМА!

Драматично-Співачий Кружок Укр. Робітничого Дому

— відіграє —

В СУБОТУ, 26-го ЛИСТОПАДА В УКР. РОБ. ДОМІ

одну з найкращих драм в 5-ох діях з під пера найбільшого укр. драматурга і артиста І. Тобілевича п. н.:

"БЕЗТАЛАННА"

Драма є надзвичайно гарна і зворушаюча. В виставі беруть участь найлучші сили Кружка Укр. Роб. Дому.

КЮРТИНА ПІДНОСИТЬ СЯ ТОЧНО О ГОД. 8.30 ВЕЧ.

Цїни місць: 50, 35 і 25 центів.

ПАМ'ЯТАЙТЕ! В суботу 17-го грудня, Кружок відіграє пораз перший на укр. сцені драму на підставі повісти В. Барвінського п. н.: "СКОШЕНИЙ ЦВІТ".